

KÚRIA

Bfv.II.757/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. március 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t:

A befolyással üzérkedés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nógrád Megyei Bíróság 7.B.3/2010/14. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.3/2011/6. számú ítéletét megváltoztatja:

A terhelttel szemben kiszabott pénzmellékbüntetést mellőzi.

Elrendeli a terhelt által a pénzmellékbüntetés címén befizetett 100.000,- Ft összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek történő visszatérítését.

Egyebekben a megtámadott határozatokat hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nógrád Megyei Bíróság a korábbi elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban 2010. október 6. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 7.B.3/2010/14. számú ítéletében a terhelt bűnösségét befolyással üzérkedés büntetében állapította meg, annak jogszabályi alapjaként a Btk. 256. §. (1) bekezdését és a (2) bekezdés d) pontját jelölte meg. A terheltet ezért 2 évi börtönbüntetésre, 100.000,- forint pénzmellékbüntetésre és

150.000,- forint erejéig vagyonekbezárási ítélt. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Kötelezte a terheltet a bűnügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2012. január 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.3/2011/6. számú ítéletében a megyei bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy a terhelt terhére rótt bűncselekmény jogszabályi felhívását a Btk. 256. §. (1) bekezdés és (2) bekezdés b.) pontjára helyesbítette, a bűnügyi költségből egy részt az államra terhelt, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A megyei bíróság elsőfokú ítélete tényállása személyi részében rögzítette, hogy a hentes szakképzettségű terhelt élettársi kapcsolatban él, kiskorú gyermek eltartásáról nem gondoskodik. A megismételt eljárás során N-B-ban, L-ban hentesként dolgozott, havi jövedelme 200-250.000,- forint volt. Az ítélet kihirdetését megelőzően akként nyilatkozott, hogy munkahelye megszűnt, 27.000,- forint segélyben részesül. Személygépkocsi tulajdonnal nem rendelkezik, H-n egy zárt kert ingatlan tulajdoni illetősége van, melynek értéke 800.000-1.000.000,- forint.

A tényállás történeti részében írtak szerint a terhelt 2007. augusztusát megelőzően több alkalommal vett részt árverésen, előfordult, hogy az árverésre K J nevű barátja is elkísérte, és a vádlott az árverések eredményeként vásárolt is.

Az A N M I V Osztálya eljárást folytatott a V és K Bt. gazdasági társasággal szemben. A társaság adótartozása miatt a foglalási jegyzőkönyv tanúsága szerint 2005. szeptember hó 3. napján a fennálló tartozás fejében az A lefoglalta a Bt. tulajdonát képező 1 db T H típusú 2,4 D. tehergépkocsit.

Mivel a V és K Bt. adótartozását nem fizette meg, sőt az 2.932.213,- forintra halmozódott, az A É-m-i R I H K és V Osztály 2007. augusztus 13-án kelt 34486822120 iktatószámú határozatával ingó árverési hirdetményt bocsátott ki.

Az első árverés időpontját 2007. szeptember 11. napjának 12 óra 30 percére tűzte ki.

Az árverésre kerülő ingóságok között a T H típusú tehergépkocsi került feltüntetésre, mintegy 1.900.000,- forint becsértéken. Az árverés kitűzéséről a végrehajtási osztályon végrehajtóként dolgozó F L írásban is értesítette V J-et, aki ily módon is tudomással bírt az árverés tényéről és időpontjáról. Ezt megelőzően V J még úgy nyilatkozott, hogy megpróbálja összeszedni a szükséges pénzt, ez azonban nem sikerült.

A 2007. szeptember 11-ei árverést megelőzően pár nappal a terhelt megjelent V J lakásánál, családtagjaitól a telefonszámát tudakolta, majd még ugyanezen a napon az általa használt mobiltelefonszámról

felhívta V J-et. Ennek során N P-ként mutatkozott be, és elmondta, hogy tudomása van arról, hogy a V és K Bt. ellen végrehajtási eljárás van folyamatban és napokon belül árverés lesz. Azt is állította, hogy F L végrehajtó a társa, és felajánlotta, hogy tudna segíteni V J-nek abban, hogy ne árverezzék el a T kisbuszt, illetve esetleg részletfizetést kapjon, mely segítségnek természetesen ára van, és személyes találkozót kért V J-től. Ezt követően megjelent V J lakásánál egy általa használt 1,9-es típusú fehér színű gépkocsival, majd V J-fel történt személyes megbeszélése során 200.000,- forintot kért a korábban elmondott segítségéért. V J behívta a terheltet a lakásába, segítségét elfogadva közölte vele, hogy most csak 100.000,- forintot tud fizetni, melyet a terhelt elfogadott azzal, hogy az árverés napján vagy az azt megelőző napon további 50.000,- forintot kér közreműködéséért.

Ebbe V J beleegyezett, majd ezt követően lakásának konyhájában átadta a 100.000,- forintot a terhelt részére, aki ezután eltávozott.

Ezt követően a terhelt az általa használt mobilkészülékről 2007. szeptember hó 7-én két alkalommal, valamint szeptember 10-én egy alkalommal hívta fel V J-et a V J által használt mobiltelefonszámon a további 50.000,- forint átadásának megbeszélése céljából.

A kitűzött árverés napján, 2007. szeptember 11-én a terhelt első alkalommal 7 óra 30 perc 07 másodperckor kezdeményezett hívást V J mobiltelefonszáma felé, majd az elő érdemi beszélgetésre köztük 7 óra 32 perc 43 másodperckor került sor, mintegy 173 egység időtartamban. Ezt követően a terhelt a találkozás megbeszélése és lebonyolítása céljából szeptember 11-én 8 óra 37 perc 30 másodperckor, 8 óra 38 perc 06 másodperckor, 9 óra 7 perc 26 másodperckor, 9 óra 11 perc 40 másodperckor és 10 óra 52 perc 49 másodperckor kezdeményezett hívást V J mobiltelefonszámára, míg V J-től e közben 8 óra 57 perc 45 másodperckor, 10 óra 21 perc 09 másodperckor és 10 óra 28 perc 13 másodperckor fogadott mobiltelefonhívást.

A megbeszéléseknek megfelelően V J további 50.000,- forintot szándékozott átadni 2007. szeptember 11. napján a terheltnek, a tényleges lebonyolításhoz azonban unokatestvére, G K, valamint féltestvére Sz J segítségét kérte, akikkel együtt mentek el a délelőtti órákban a galgagutai benzinkúthoz. A telefonos egyeztetések eredményeként, miután V J és Sz J a G K által vezetett gépjárművel megérkezett a galgagutai benzinkúthoz, röviddel ezután megérkezett a N P nevet használó terhelt is, fehér színű gépkocsijával.

Az 50.000,- forintot ténylegesen G K továbbította a terhelt felé, aki erre azt a tájékoztatását adta, hogy semmi probléma nem lesz, el lesz minden intézve, és az árverésre senki ne menjen a bt. részéről, és a gépjárművet se vigyék oda.

Ezt követően V J telefonon felhívta az A munkatársát, F L-öt, és bejelentette, hogy az árverésen nem tud megjelenni, mivel a

kocsival vidéken tartózkodik és az balesetet szenvedett.

A 2007. szeptember 11. napjának 12.30 órájára a V és K Bt. székhelyre kitűzött ingó árverés megghiúsult, miután sem az adós képviselője nem jelent meg a helyszínen, sem pedig az árverezni kívánt gépjármű nem volt az árverés helyszínén.

A megghiúsult árverést követően még egy hét sem telt el, amikor a terhelt N P-ként eljárva ismételten felhívta V J-fet, és további pénzt kért tőle amiatt, hogy neki is felmerült telefon és üzemanyag költsége az ügyintézés során. V J ezen 2007. szeptember 11. napján 11 óra 57 perc 56 másodperckor mintegy 170 egység terjedelemben lefolytatott beszélgetés során elhárította azt, hogy további pénzt adjon a terheltnek, mivel semmilyen papírt nem kapott arról, hogy tartozását részletekben törleszthesse, illetve, hogy ügyében kedvező fordulat állt be.

Ezen időpontot követően V J írásban határozatot kapott R-i Okmányirodától, amelyben arról értesítették, hogy az A kezdeményezésére az árverés alá vont T H típusú gépjárművet kivonják a forgalomból.

Ennek hatására V J felhívta N P-t és kérdőre vonta, hogy mit intézett az ügyében, aki azzal biztatta őt, hogy ne adja le a gépjármű okmányait és rendszámát. Ezt követően 2007. szeptember hó 27. napján V J felkereste az A H K és V Osztályát S-ban, ahol F L és K Zs végrehajtók előtt, G K, mint tanú kíséretében jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően feltárta a végrehajtási ügyben vele történeteket, és N P eljárásáról tájékoztatta a hatóságot.

A feljelentés megtételét követően a terhelt V J a korábbi mobiltelefonszámon saját mobiljáról elérni már nem tudta, ezt megelőzően a Sz J hívta a terheltet.

A Nógrád Megyei Főügyészség 2008. május 14. napján kelt B.2135/2007. BTÖ számú határozatával V J és G K-lyal mint gyanúsítottakkal szemben a nyomozást a Be. 190. §. (1) bekezdés f.) pontja alapján, figyelemmel a Btk. 255/A. §. (2) bekezdésében írtakra, törvényben meghatározott egyéb büntethetőséget megszüntető ok címén megszüntette.

A Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletében az első fokú ítéletben foglalt tényállást maradéktalanul megalapozottnak találta, és az első fokú ítéletet e tényállás alapján bírálta felül.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványában a védő - jogszabályhelyek felhívása nélkül - tartalmilag a Be. 416. §. (1) bekezdés a), b), c) pontjaiban meghatározott felülvizsgálati okokra is hivatkozott és a jogerős határozat hatályon kívül helyezését kérte. A védő vitatta a terhelt bűnössége megállapítását, hivatkozott a jogerős határozat

megalapozatlanságára, kifogásolta a bizonyítékok értékelését és a bizonyítási eszközök beszerzésének hiányos voltát, a közvetlenség elvének sérelmére hivatkozott, és az anyagi jogi szabályok sérelmét látta a pénzmellékbüntetés alkalmazásában, mivel álláspontja szerint a terhelt jövedelmi viszonyainak megváltozása miatt, annak törvényi előfeltétele hiányzott.

A Legfőbb Ügyészség BF.1762/2012/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát a Be. 416. §. (1) bekezdés b.) pontjára alapított részében alaptalannak, egyebekben a törvényben kizárnak jelölte meg, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta. A legfőbb ügyészi álláspont szerint a terhelt megfelelő vagyonára figyelemmel az alapul fekvő körülmények értékelése folytán a pénzmellékbüntetés alkalmazása törvényes. Egyéb vonatkozásban az indítvány a törvényben kizárt, mert nem felülvizsgálati okot képező abszolút eljárási szabálysértést sérelmez, ugyanakkor az alapul fekvő tényállás támadása a Be. 423. §. (1) bekezdésében foglaltakból következően nem megengedett.

A Kúria nyilvános ülésén a terhelt védője a felülvizsgálati indítványban foglaltakat mindenben fenntartotta. Külön is felhívta a figyelmet arra, hogy a terheltet - bár az események során többen is találkoztak vele - a későbbiekben senki sem ismerte fel. Nyomatékosan hangsúlyozta azt is, hogy álláspontja szerint az árveréseken készült videók megtekintését a bíróság nem mellőzhette volna.

A Legfőbb Ügyész képviselője az átiratukban foglaltakat ugyancsak fenntartva arra mutatott rá, hogy érdemi felülvizsgálatra csak a pénzmellékbüntetés alkalmazása tekintetében kerülhet sor, mivel az indítvány egyebekben olyan okokra hivatkozik, amelyek a felülvizsgálati okok körén kívül esnek. A pénzmellékbüntetés alkalmazását ugyanakkor törvényesnek tartotta.

A terhelt védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 423. §. (4) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felülvizsgálati indítványban meghatározott okokból, illetve a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. §. (1) bekezdés c.) pontjában meghatározott eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül. A felülbírálat alapján megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány a pénzmellékbüntetés kiszabását sérelmező részében alapos, egyéb vonatkozásban viszont a törvényben kizárt.

A védő érdemi felülbírálatot igénylő módon kizárólag a pénzmellékbüntetés alkalmazása törvényi előfeltételeinek hiányára hivatkozott, mivel a Be. 416. §. (1) bekezdés b.) pontjában meghatározottak szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen

felülvizsgálatnak van helye, ha a büntetőjog szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. A terhelt cselekménye elbírálásakor alkalmazott Btk. 64. §. (1) bekezdése értelmében a pénzmellékbüntetés alkalmazásának törvényi előfeltétele volt, hogy az elkövető megfelelő keresettel (jövedelemmel) vagy vagyonnal rendelkezzen. A védő e törvényi előfeltétel megállapíthatóságát vitatta.

A Kúriának a védő e körben kifejtett álláspontjával egyet kellett értenie. A felhívott törvényhely a mellékbüntetés alkalmazása előfeltételül nem a kereset, jövedelem vagy vagyon pusztán meglétét, hanem annak megfelelőségét is szabta. Az első fokú ítélet - a másodfokú eljárásban nem érintett - tényállása ugyanakkor a megfelelőség eldöntéséhez szükséges tényadatokat nem tartalmazza, azok kellően felderítve nincsenek. Az ítélet megfogalmazásában a terhelt tényleges jövedelmi viszonyára vonatkozóan tulajdonképpen még ténymegállapítás sincs, ha az vesszük alapul, hogy a bíróság szövegszerűen pusztán a terhelt előadásaként rögzítette, hogy munkahelye megszűnt, és segélyben részesül. Ugyanakkor ha ezt az előadást az elsőfokú bíróság elfogadta, megfelelő jövedelemről nyilvánvalóan nem beszélhetünk. Ilyen körülmények között pusztán annak rögzítése, hogy a terhelt egy mint egy 800.000-1.000.000,- forint értékű zárkerti ingatlan tulajdoni illetősséggel rendelkezik, minden további megállapítás nélkül nem elégséges annak egyértelmű rögzítéséhez, hogy az egyébként vagyonelkobzással is sújtott terhelt e vagyona a pénzmellékbüntetés alkalmazása szempontjából megfelelő vagyonnak lenne tekinthető.

E megállapítás hiányában viszont a mellékbüntetés alkalmazása törvényi előfeltétele hiányzik, ekként a Btk. 416. §. (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati ok megállapítható.

A Kúria e körben a törvénysértést megállapítva a Be. 427. §. (1) bekezdés b) pontja alapján a megtámadott határozatot e körben megváltoztatta és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot, amikor a pénzmellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

E rendelkezéshez kapcsolódóan a Be. 585. §. (1) bekezdése alapján rendelkezett a terhelt által esetlegesen befizetett összeg és annak mindenkorai törvényes kamata visszatérítéséről.

A védő minden további felülvizsgálati felvetése a törvényben kizárt.

A büntetőeljárási törvényben rendkívüli jogorvoslatként szabályozott felülvizsgálatnak ugyanis kizárólag a törvényben meghatározott felülvizsgálati okokból [Be. 416. §] van helye, és a Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az

irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.

A védő által hivatkozott eljárási szabálysértések kivétel nélkül kívül esnek a Be. 416. §. (1) bekezdés c) és d) pontjaiban megjelölt körön, így érdemi felülvizsgálatot nem eredményezhetnek. Ugyancsak nem szolgálhat érdemi felülvizsgálat alapjául a jogerős határozat megalapozatlanságára hivatkozás, az ügy nem kellő felderítése, esetleges további bizonyítékok be nem szerzése és a bizonyítékok értékelésének vitatása sem. Nyomatékkal hangsúlyozandó, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogkérdések elbírálása kizárólag a jogerős határozatban rögzített tények alapulvétele mellett történhet. Márpedig a jogerős határozatban rögzítettek alapján a terhelt bűnösségének megállapítása és cselekményének minősítése a büntető anyagi jogi szabályokkal összhangban álló.

A Kúria ezért a felülvizsgálati indítvány korábbiak szerint meg nem változtatott rendelkezéseit a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. március 14.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Surdy Miklós bíró

A kiadmány hitelül:

*bírószági ügyintéző
NYM*